

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav germánských studií

Štěpán Zbytovský, Ph.D.
Ústav germánských studií
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova v Praze
Náměstí Jana Palacha 2
11638 Praha 1

Prag, den 1. 9. 2015

Posudek k bakalářské práci

VÁCHOVÁ, Tereza. Die Weiße Rose – eine Widerstandsgruppe im Dritten Reich

Sedmdesáté výročí konce druhé světové války bylo nejen příležitostí pro nespočetné slavnostní akce, jež namnoze získávaly aktuální společenskou a/nebo politickou brisanci, nýbrž je také impulsem pro nová zpracování odborná. Patří k nim i předložený text. Autorka odvedla dle mého názoru velmi solidní práci; za klad předložené bakalářské práce považuji především skutečnost, že se nespokojuje s množstvím dostupných historiografických zpracování tématu, nýbrž pracuje s prameny. K tomuto tématu lze těžko očekávat objev nových materiálů a zdrojů, nicméně přímá interpretační práce s primárními zdroji nepochybně vždy může rozkrýt nové aspekty historických skutečností a souvislostí.

Předložená bakalářská práce nabízí v logickém a přehledném členění skutečně zasvěcený pohled historický fenomén odbojové skupiny Bílá růže, založený na studiu množství literatury a pramenů. Ve čtyřech stěžejních kapitolách plasticky a fundovaně pojednává nejprve osobu Hanse Scholla (zde je významná diskuse o jeho vztahu ke křesťanství), samostatná kapitola je velmi vhodně věnována Alexandru Schmorellovi, jehož činnost bývá ve srovnání se sourozenci Schollovými – ať už leckdy bezděčně či z důvodu ideologické nesympatie – poněkud přehlížena. Následně je shrnuta odbojová činnost skupiny. Jakkoli jsou předchozí pasáže velice solidně zpracovány, za nejpřínosnější považuji kapitolu pátou, věnovanou letákům odbojové skupiny. Nesmírně zajímavý je aspekt použití

Ústav germánských studií

literárních citátů, narážek na bibli a fenomény evropských kulturních dějin v novém rámci – totalitního státu; tyto dostávají v novém kontextu často nový obsahový náboj.

Úvodní pasáže závěru práce by možná mohly tvořit zvláštní kapitolku o exilové a poválečné recepci činnosti skupiny Bílá růže; přílohy práce jsou vykopírované z webové edice Spolkové centrály pro politické vzdělávání – ač jsou korektně vykázané, možná by dnes stačilo do bibliografie elektronické verze práce zahrnout jen aktivní adresy jejich webové prezenze. To jsou však jen drobné poznámky na okraj.

Pro účely obhajoby práce navrhuji tyto stěžejní otázky: Ač práce vyniká přesností a pečlivostí, postrádám reflexi jejího metodologicko-teoretického „zázemí“; bylo by možné je zformulovat? Jaké jsou vlastně předpoklady skutečnosti, že odbojové letáky pracují tak samozřejmě a do jisté míry i účinně s literárními narážkami a citáty? Bylo by něco takového možné za současného postavení a situace literatury ve společenském prostředí? A konečně: Bylo by možné obecněji pojmenovat, jaký vztah mají letáky odbojové skupiny k různým fenoménům kulturních dějin, jakou jim obecně propůjčují hodnotu a funkci?

V porovnání se standardem bakalářských prací je jazyk práce velmi kultivovaný, svědčí o jistotě vyjadřování odpovídajícího povětšinou gramatické normě. Text nepochybně splňuje nároky na tento typ práce, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji celkovou známku *výborně*.

Mgr. Štěpán Zbytovský, Ph.D.